Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatvs Practicvs De Casibvs Svmmo Pontifici, Episcopis, Et Praelatis Religionvm Reservatis

Kiene, Johann Georg

Constantiae, 1629

13. Compellentes s[a]eculares Clericum tempore Interdicti Diuiua Officia peragere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42214

communes patriæ vtiltates, & neceſſitates releuandas, vbi laicorum bona non ſufficiunt. [B] *reuocatur in Clementina. 1. de immun. Eccleſ. priori contra exigentes in perpetuum valiturâ. Et Cap. Vnico. Extrauag. Communium de Immunitate ſtatuitur, neq; voluntaria iſt hæc tributa ſoluenda eſſe, niſi conſulto Papâ. Similiter excommunicantur omnes ſeculares domini prohibentes in odium Clericorum ne ſubditi Eccleſiaſticis quæcunq; vendant, aut ab eis emant, aliaq; officia exhibeant, à molendino v. g. excludant. iuxta Cap. Finale. de Immunitate in 6. lib. 3. tit. 23.*

XIII. Domini temporales [A] qui terris ſuis interdicto ſuppoſitis cogunt aliquem [B] diuina [C] officia peragere, ſiuè coactio fiat in ipſis Clericis, vel eorum conſanguineis, aut coniunctis. Aut voce præconis,

prœconis, ſonitu campanæ conuocantes populum ad audienda diuina officia in tali loco, & hoc præſertim D. ſi aliquos ſententia excommunicationis vel interdicti ligatos euocarint. Prohibentes nè publicè excommunicati, vel Interdicti ab Eccleſia eiiciantur, quàm diù Miſſarum ſolemnia peraguntur à Celebrantibus moniti [E] vt exeant. Excommunicatos publicè [F] & Interdictos, qui in ipſis Eccleſiis nominatim à celebrantibus, vt egrediantur moniti remanere præſumpſerint, quorum omnium abſolutio ſedi Apoſtolicæ reſeruatur *Clement.* 2. *de ſentent. Excommu. lib.* 5. *tit. X.*

[A] *etiam Prælati Eccleſiaſtici, dummodo id mandent tanquam domini temporales.* [B] *precibus, promiſſionibus induunt, aut aliquo modo vexant in ſe, aut ſuis, per ſe, vel alios,*

directè

directè vel indirectè v. g. in bonis, in famulitio, modo ſit vera coactio & inductio. Secus foret ſi ſe Sacerdos ſpontè paratum ad celebrationem offert [C] controuertunt autores apud Sayr. cit, c. 39. n. 43. An per diuina officia ſolum Miſſarum ſolemnia intelligantur, an etiam alia, quæ ab Eccleſia celebrantur officia v. g. horarum Canonicarum, ſupplicationes, conciones &c. Crediderim ego cum Fill. & aliis cit. c. 4. n. 74. ſolum hic ſermonem eſſe de Miſſa, non de aliis officiis [D] Eccleſias in locis interdictis & pariter interdictas, non priuata Oratoria. [E] licet etiam præcipiant non interdictis, vt in loco interdicto ſacrum faciant, audiant. [F] nominatim denuntiatos, notorios percuſſores Clericorum, qui ſoli hodie cenſentur publicè excommunicati, vitandi.

Quando

Quando & quomodo Exemptorum Regularium Eccleſiæ per ſe aut conſequenter interdicto ſupponantur illudq; ſeruare debeant Religioſi lege apud Rodericum. tr. 2. qq. Reg. q. 108. & q. 112. Auilamp 6. de effectu ceſſationis d. 1. Jacobum Bidermanum theſi. c. 25. de cenſuris, ſimiliter de Excommunicatione & prohibito Ingreſſu Eccleſiæ ſepelientium in loco ſacro Interdicto in caſibus non permiſſis, aut interdictos nominatim vel excommunicatos publicos peccatores v. g. uſurarios, concubinarios, in duello mortuos (citra neceſſariam defenſionem) vel manifeſtâ inobedientiâ Nau. cit. n. 137. ex Clement. 1. de ſepulturis, à qua nemo abſolui poteſt, niſi ſatiſfactione præſtitâ, non tamen eſt excommunicatio Papæ reſeruata Coning: cit. dub. 4. Interdictum eſt cenſura Eccleſiaſtica quâ

diuina

diuina officia, adminiſtratio aliquorum Sacramentorum, & Eccleſiaſtica ſepultura, prohibentur, quatenus illa rerum ſpiritualium quandam participationem habent. v. g. decantatio Horarum Canonicarum, Collectarum, benedictiones aquæ piacularis, ſalis, Abbatis, Virginis, ſponſorum, Baptiſmatis fontis aſperſio ſolemnis, omniumq; ordinum cum ſolemnitate exercitium. Et triplex eſt vnum locale, per quod locus interdicitur, ne in eo diuina officia v. g. celebratio, aut auditio ſacri peragantur: Alterum Perſonale, ſic dictum quod ipſas perſonas afficiat interdicendo participatione talium officiorum in quocunq; loco. Tertium Mixtum vt quando Populus cum ciuitate interdicitur: Ea propter locale interdictum non includit Perſonale: & contra v. g. ſi aliqua ciuitas interdiceretur, & non

& non incolæ, licitè poſſent, iis exceptis qui, vel cauſſam, aut auxilium, fauorem, conſilium ad Interdictũ dederunt, in Monaſterio vicino facere & audire ſacrum: & contra quãdo ſoli Ciues interdicuntur, poſſũt, vel Religioſi, vel Clerici exteri diuinis officiis vacare; ex diſpoſitione iuris Cãonici poſſunt Clerici in Monaſteriis, & Eccleſiis durante Interdicto ſolum Generali; ſi omnes Eccleſiæ in aliquo comitatu Interdicuntur, non autem particulari quotidie celebrare & diuina officia, ſicut prius, perſoluere. Ianuis clauſis, interdictis atq; excommunicatis excluſis, non pulſatis campanis (etiam tintinnabulũ ad eleuationem Hoſtiæ tacere debet) quanquam ad ſalutationem Angelicam mane & noctu, & die Veneris, ad Memoriam dominicæ Paſſionis & id genus preces publicas & ab Eccleſia non

iniunctas

iniunctas in aliqua ciuitate oppidi conſuetas pulſus Ordinarius dari queat. Præterea licet apertis ianuis pulſu dato ad conuocationem populi elatâ voce diuina officia perficere etiam præſentibus Interdictis (Excommunicatis verò prorſus excluſis, Natalis Domini, Pentecoſtes, Paſcatis (alii diem vnicum â primis Veſperis vſq; ad Completoriũ incluſiuè alterius diei, alii etiam ſequentes Paſcatis Ferias intellegi volunt) Aſſumptionis Glorioſæ Virginis, & integrâ SS. Corporis Chriſti octaua. Item in generali, non particulari Interdicto licitè & validè matrimoniũ contrahitur ſine ſollenni benedictione ſiuè ab homine, ſiuè Iure prolato. In particulari (ſcilicet vbi hæc Ecclesia SS. Apoſtolorum Petri & Pauli, ſiuè aliquod diſtinctum ſacellum interdicitur) licitè & ſolemniter conferri poteſt Baptiſmus,

nus, Confirmatio: Item Pœnitentiæ ſacramentum tàm in, quàm extra articulum, & propabile vitæ periculum, velut ius loquitur tàm ſanis quàm infirmis: Excluſis iis duntaxat, qui ſunt excommunicati, aut quorum culpâ dolo, vel fraude, Conſilio, auxilio fauore lata eſt ſententia interdicti, niſi ſuper delicto, quoad poſſunt, prius ſatiſfecerint, vel huiuſmodi cautionem præſtare iurauerint, quod quum poterint, ſatiſfacient. Item Communio per modum viatici in articulo vel periculo mortis, qua de cauſa ſalubriter ſtatutum eſt, vt Sacerdos in loco etiam ſpecialiter interdicto ſemel in hebdomade facere poßit ſacrum, vt Viaticum Euchariſticum in promptu habeatur. Item cum conſueto clangore tintinnabuli lumine ſolemniter ad ægrotos defertur.

Vide Cap. Alma Mater in 6. lib. 5. tit. 11. de ſentent. Excommu: & Cap. Quoniam ibidem.

Vbi præter Baptiſmi & Confirmationis Collationem etiam Chriſmatis confectio die Cœnæ Domini conceditur. Itē duo vel tres, aut plures penſum horarū poſſunt in Eccleſia particulariter interdicta ſoluere ſine animo officiandi, verum ſeù laicus, ſeù Clericus, quicunq́ eſt interdictus ſiuè ſpeciali, ſiuè generali, cuius cauſa vel in ſe vel cum ſua communitate exiſtit, peccat mortaliter ſi violet interdictum ſiuè celebrando, ſiuè audiendo diuina officia niſi ex negligentia, aut leuitate materiæ excuſetur: præterea Clericus interdictus vel in loco interdicto ſuum ordinem exercens v. g. Diaconus cantans cum ſtolâ Euangelium contrahit irregularitatem, redditurque inhabilis ad actiuam, & paſſiuam

uam vocem, ita vt non ipſe ad dignitatem v. g decanatum, Eccleſiaſticam valeat eligi, nec alium eligere: Religioſus inſuper excommunicationem Clementinæ Iæ. incidit, quæ mandat vt ſeruetur, Interdictum etiam ab exemptis ſi videant ſeruari in Eccleſia Cathedrali, niſi ſola aliqua in ſpecie interdiceretur, non autem totius Epiſcopatus Eccleſiæ, & cum his populus.

Iæ. lib. 3. tit. VII. de ſepulturis.

XIV. *Exenterantes* mortuos propter conſeruationem, aut fruſtratim ſeu membratim concidentes, in aquis coquentes, vt oſſa carnibus nudata deferant, & ſepeliant in alio loco, aut id ipſum mandantes, quorum abſolutio Papæ reſeruatur.

Extrauag Comm: Bonifacii 8. Deteſtandæ, de ſepulturis lib. 3. tit. 6,

Si

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN